

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/223/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114235395
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:1114235395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobkyne: Y. X., A.. XX.X.XXXX, W. M., S.Č. X, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Svidník, Sov. Hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 8.9.2015 pod č. k. 11C/189/2015-138, takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1) Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) vyššie označeným rozsudkom uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyňi 252,27 eur do troch dní od jeho právoplatnosti. Zároveň určil, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania č. XXXXXXXX, bod 13, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobkyňi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 346,13 eur, taktiež do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2) Vychádzal z odôvodnenia návrhu, ktorým žalobkyňa sa voči žalovanému domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 252,27 eur a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve uzavretej medzi účastníkmi č. XXXXXXXX, v bode 13, o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a trov konania. Žalobkyňa návrh ďalej zdôvodnila tým, že dňa 28.6.2007 uzavrela so žalovaným vyššie označenú zmluvu o úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 14.000,- Sk (464,71 eur) za poplatok 7.600,- Sk (252,27 eur) na 6 mesiacov. Spolu mala vrátiť žalovanému sumu 21.600,- Sk (716,99 eur), poplatok z predmetného úveru tak predstavoval 108,57 %. Žalovanému uhradila, podľa jej tvrdení, celkovú čiastku 21.600,- Sk (716,99 eur). Takýto poplatok predstavuje 2/3 z predmetného poplatku (63,71 %). Žalovaný jej neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok, a preto je podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka neprijateľný, naviac, je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Naliehavý právny záujem odôvodnila tým, že na základe úspešného rozhodnutia o neprijateľnosti zmluvných podmienok si chce uplatniť primerané finančné zadostučinenie. Zároveň poukazovala na skutočnosť, že predmetný úver je neplatný, odporuje dobrým mravom podľa ust. § 39 Obč. zákonníka, ako i na to, že boli porušené jej spotrebiteľské práva, pretože žalovaný v zmluve neuviedol RPMN. Vymáhané bezdôvodné obohatenie vyčíslila ako rozdiel medzi jej plátbami a výškou úveru, t.j. 252,27 eur (7.600,- Sk). Žalovaný vo vyjadrení k návrhu zo dňa 19.9.2014 vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, ktorú zdôvodnil tým, že v danej veci k uzavretiu zmluvy o úvere došlo 29.6.2007, a preto k odstúpeniu od zmluvy mohlo dôjsť najskôr 30.6.2007, resp. k podaniu určovacej žaloby mohlo dôjsť

najskôr 30.6.2007, takže právo žalobcu sa premlčalo 30.6.2010. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia si žalobkyňa uplatnila až žalobou dňa 29.7.2014, a preto ide o uplatnenie premlčaného práva. Ďalej dôvodil, že podľa neho zmluva nemá charakter zmluvy spotrebiteľskej, preto nemusí obsahovať ani údaj RPMN. Zároveň poukázal aj na absenciu skutočností rozhodujúcich pre určenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Podľa neho sa požadovaný nárok žalobcu stal premlčaný v objektívnej premlčacej lehote dňa 13.2.2011.

3) Na základe vykonaného dokazovania a aplikáciou § 39, § 52 ods. 3, 4, § 53 ods. 1, 5 Obč. zákonníka a ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon“) uzavrel, že medzi účastníkmi konania bol založený záväzkový vzťah, a to na základe vyššie označenej zmluvy o úvere zo dňa 28.6.2007. Zo žalobkyňou predložených listinných dôkazov nepochybne vyplýva, že jej bola poskytnutá finančná čiastka v zmysle nej, ktorú mala splatiť v 6 splátkach spolu vo výške 21.600,- Sk (716,99 eur), a ktorú aj žalovanému uhradila, čoho dôkazom je samotné potvrdenie vystavené žalovaným dňa 15.2.2008 ako „Oznámenie o splatení úveru“, z ktorého je zrejmé, že žalobkyňa uhradila dlžnú sumu v plnej výške dňa 13.2.2008. Ďalej mal za to, že uvedený spotrebiteľský úver je treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva o úvere neobsahuje RPMN. Navyše, poplatok v žalovanej výške považoval pre jeho výšku za rozporný s dobrými mravmi.

4) Ďalej mal za preukázané, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, musí vydať žalobkyňu. Výška bezdôvodného obohatenia je rozdielom medzi platbami žalobkyne a výškou úveru, t.j. v sume 252,27 eur. K námietke žalovaného ohľadom premlčania nároku uviedol, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna 2-ročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna 3-ročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. 10-ročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade bol toho názoru, že objektívna premlčacia doba je 10-ročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného považoval za úmyselné. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobé poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Preto ak použil neprijateľnú zmluvnú podmienku a obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch neuvedením RPMN v zmluve o úvere, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Preto právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčané, a to vzhľadom na zaplatenie sumy 252,27 eur žalobkyňou žalovanému dňa 13.2.2008 a žalobou, ktorá bola na súde podaná dňa 29.7.2014. Obdobne premlčanie posúdil napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku č. k. 2C/79/2010-260 zo dňa 23.10.2013 a Okresný súd Humenné v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku č. k. 21C/123/2014-46 zo dňa 8.10.2014. Z týchto dôvodov návrhu v celom rozsahu vyhovel.

5) O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešnej žalobkyňi priznal ich náhradu pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 346,13 eur.

6) Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, ktorým žiadal o jeho zmenu tak, aby návrh žalobkyne bol v celom rozsahu zamietnutý, prípadne zrušiť rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V odvolaní, okrem iného, znovu vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pretože bezdôvodného vydania sa žalobkyňa v zmysle príslušných ustanovení zákona môže domáhať v subjektívnej (dvojoročnej) lehote, najneskôr však do uplynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Keďže zmluvu o úvere považoval za uzavretú v zmysle Obchodného zákonníka, podľa jeho názoru, je potrebné v predmetnom prípade aplikovať 4-ročnú premlčaciu dobu. V tejto súvislosti poukázal na to, že požadovaný nárok žalobkyne sa stal premlčaný v objektívnej premlčacej lehote, a to dňa 13.2.2011, pričom žalobkyňa sa so žalobou o plnenie obrátila na súd až 29.7.2014.

7) Žalobkyňa sa na odvolanie žalovaného písomne nevyjadřila.

8) Odvolací súd aplikujúc ust. § 470 ods. 2 CSP prejednal podané odvolanie podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia totiž právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1.7.2016 a odvolanie žalovaného bolo podané ešte pred týmto dátumom. Preto odvolací súd má za to, že ide o právo, ktoré vzniklo podľa doterajších právnych predpisov, a niet žiadnej zákonnej opory pre dokončenie tohto konania podľa novej právnej úpravy. V súlade s princípom legitímneho očakávania a právnej istoty preto odvolací súd posúdil odvolanie žalovaného v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

9) Odvolací súd teda prejednal odvolanie žalovaného podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie v súvislosti s námietkou premlčania nároku žalobkyne je dôvodné. Pokiaľ okresný súd na prejednávany prípad aplikoval 10-ročnú premlčaciu dobu (pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení), podľa názoru odvolacieho súdu jeho právny záver nie je správny.

10) Odvolací súd považoval za nespornú otázku, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože v čase jeho poskytnutia žalobkyňa nebola podnikateľom, bola iba fyzickou osobou (v zmluve na č. I. 4 označenou iba rodným číslom a číslom OP).

11) Podľa § 107 ods. 1, 2 Obč. zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12) Ako už bolo vyššie uvedené, žalobkyňa podaným návrhom žiadala od žalovaného vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 252,27 eur (7.600,- Sk) ako rozdielu medzi jej platbami zaplatenými žalovanému a výškou poskytnutého úveru. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobkyňa uhradila dlžnú sumu žalovanému vo výške 21.600,- Sk (716,99 eur) v plnej výške dňa 13.2.2008.

13) Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel (bez ohľadu na to, že pri vynaložení všetkého úsilia sa mohol dozvedieť skôr), že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto na jeho úkor bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, a to tak trojročnej, ako aj desaťročnej v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo.

14) V prípade absolútne neplatného právneho úkonu bezdôvodné obohatenie, získané z tohto úkonu, vzniká od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne plynúť už od vzniku takéhoto právneho úkonu. Subjektívna premlčacia doba začne plynúť odvtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bezdôvodné obohatenie bolo získané a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený obvykle dozvie už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu, avšak môže sa o nich dozvedieť až neskôr, napr. keď konal v duševnej poruche, ktorá ho robila pre príslušný právny úkon neschopným (§ 38 ods. 2 Obč. zákonníka).

15) Súd prvej inštancie žalobkyňi poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Teda pokiaľ žalovaný od žalobkyne požadoval aj poplatok vo výške 7.600,- SK (252,27 eur), ktorý mu žalobkyňa aj zaplatila, získal ho na základe neprijateľnej podmienky upravenej v spotrebiteľskej zmluve (§ 53 ods. 5 Obč. zákonníka). Teda získal na úkor žalobkyne bezdôvodné obohatenie na základe neplatného právneho úkonu ohľadom jeho požadovania v zmluve o úvere. Tento absolútne neplatný právny úkon (ohľadom poplatku zahrňujúceho náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou) vznikol už v čase vzniku právneho úkonu - zmluvy o úvere dňa 28.6.2007. Teda už tohto dňa sa žalobkyňa ako oprávnená mala dozvedieť o tom, že bezdôvodné obohatenie bolo získané a kto ho získal. Teda týmto dňom jej začala plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňom 28.6.2009. Toho istého dňa začala jej plynúť aj 3-ročná objektívna lehota na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 2 Obč. zákonníka, ktorá uplynula dňom 28.6.2010. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že posudzovanie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby nemá právny význam, ak došlo počas jej plynutia už k uplynutiu 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Z tohto dôvodu nie je namieste

ani záver súdu prvej inštancie o plynutí 10-ročnej objektívnej premlčacej doby na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu ako úmyselného konania zo strany žalovaného. Takisto, okresný súd ani ohľadom úmyselného konania zo strany žalovaného nevykonal žiadne dokazovanie potrebné na to, aby túto objektívnu premlčaciu dobu mohol na daný prípad aplikovať.

16) V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že pre daný prípad sa nestotožňuje so závermi rozhodnutia Okresného súdu Svidník v konaní pod sp. zn. 2C/79/2010 a rozhodnutím Okresného súdu Humenné v konaní pod sp. zn. 21C/123/2014, aj keď tieto rozsudky boli potvrdené Krajským súdom v Prešove ako súdom odvolacím.

17) Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzatvára, že nárok žalobkyne podlieha premlčaniu v naznačenom smere. V záujme zachovania dvojinstančnosti konania preto odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vracia na ďalšie konanie v naznačenom smere (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.).

18) O prípadných trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci samej.

19) Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, posledná veta, CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).